

Ankenævnet for Forsikring

Den 6. oktober 2021 blev i sag nr. 96855:

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX
XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX
XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

mod

Dansk Boligforsikring A/S
Kanalstræde 10, 1. Sal
4300 Holbæk

afsagt

k e n d e l s e :

Forsikringstageren har udvidet ejerskifteforsikring. Ejendommen er opført i 1930. Klageren har overtaget ejendommen den 1/8 2019. Af tilstandsrapport af 1/5 2019 fremgår bl.a.:

"Generel oplysning om forventet restlevetid for et tilsvarende tag af samme alder:

...

Tags restlevetid: Ifølge huseftersynsordningens tabel for restlevetider, kan bygningens tag (bygning A) forventes at holde 10 år eller længere.

Note: Tabelopslag for tags restlevetid er i dette tilfælde baseret på tagbelægningen

Tabelopslag for tags enkelte dele viser følgende forventede restlevetider:

Tagbelægning: 10 år eller længere

Undertag: taget er opført uden undertag

Inddækning: 10 år eller længere

...

Registrering af bygningens tilstand

...

Bygn.:	Karakter:	Registrering og note:
--------	-----------	-----------------------

A	Beboelse	
---	----------	--

A. Primære bygningsdele

1. Tagkonstruktion/-belægning/skorsten

1.1 Tagbelægning/rygning

K1

Tagflader er generelt alge- og mosbegrøede.

Note: Der kunne ikke konstateres forhøjet fugt i de underliggende konstruktioner.

K1

Tagpladerne fremstår generelt forvitret i overfladen.

Note: Det vurderes, at forholdet ikke giver risiko for fugtindtrængning, da tagpladerne er asbestholdige.

...

Ankenævnet for Forsikring

2.

96855

Sælgers oplysninger om ejendommen

		Ja	Nej
...			
2.	Tage		
2.1	Har du kendskab til, at tage/tagene er eller har været utætte? Hvis ja, hvor og hvornår? Har du gjort noget for at udbedre dette? 2002: Svag indtrængning af vand ved skotrende i tag mod syd (skunk) tætnet og ingen infttrængning siden	☒	☐
...			
2.5	Har du kendskab til, at der er adgang til loft- og/eller skunkrum? Hvis ja, hvor er adgangen placeret? Der er 2 skunkrum, adgang hhv. ved trappe til 1. sal og fra værelse mod syd (begge skunkrum mod vest) (øvrige skunke under tag mod øst)	☒	☐

Klageren har i klageskema af 14/5 2021 til nævnet bl.a. anført:

"Min samlever og jeg overtog vores hus pr. 1. august 2019. Af tilstandsrapporten fremgår det, at husets tag indeholder asbest og har en levetid på + 10 år. Tilstandsrapporten omtaler ikke nogen problemer i forhold til, at taget indeholder asbest.

I forbindelse med ... blev vi opfordret til at få undersøgt, om der kunne måles asbest i husets opholdsrum og loftsrum.

[Rådgivningsfirma] tog prøver i huset og fandt ikke asbest i husets opholdsrum, men konstaterede, at der kunne måles asbestfibre i støvet i begge husets loftsrum, som vi havde flyttet en del ting ind i. Husets tidligere ejere brugte også rummene til opbevaring, det blev oplyst (og konstateret) ved fremvisningen af huset.

[Rådgivningsfirma] konkluderede, at loftsrummene var forurenede med asbest og anbefalede oprensning af rummene og vores ting samt afspærring af tagpladerne, så det ikke kan drysse med asbestfibre udi rummene.

Efter konklusionen fra [rådgivningsfirma] anmeldte vi forholdet til Dansk Boligforsikring, hvor vi har tegnet ejerskifteforsikring. Selskabet har afvist at dække omkostningerne til asbestsanering af loftsrummene. Det er selskabets opfattelse, at det må forventes, at der i et ældre hus med asbestholdigt tag kan være asbestfibre i loftsrummene.

Det er vores opfattelse, at asbesten i vores loftrum udgør en dækningsberettigende skade, idet vi ikke kan anvende loftrummen uden at udsætte os for en betydelig sundhedsrisiko. Vi har, siden vi modtog konklusionen fra [rådgivningsfirma], ikke været inde i loftsrummene og har derfor heller ikke adgang til de ting, vi havde nået at placere i rummene, ligesom vi ikke kan sætte andre ting derop.

Vi bemærker, at det ikke af tilstandsrapporten fremgår, at der er asbestfibre i loftrummen, eller at dette må forventes som følge af husets alder og det forhold, at tagpladerne indeholder asbest. Vi har på intet tidspunkt forud for overtagelsen af huset været bekendt med, at der var eller kunne være asbestfibre i loftrummen, og at der derved er en væsentlig sundhedsrisiko forbundet med at benytte disse, før de er asbestsaneret.

Vi bemærker endvidere, at når det kommer til løse asbestfibre, arbejdes der ikke med mindsteværdier. Er der konstateret asbest i f.eks. støv, er rummet asbestforurenet og sundhedsskadeligt at opholde sig i. Selv en meget lille udsættelse for løse asbestfibre kan resultere i bl.a. lungehindekræft. Vi mener derfor – hvilket støttes af rapporten fra [rådgivningsfirma] – at rummene er uanvendelige, indtil der er foretaget behørig asbestsanering. Hvis vi fjerner ting fra rummene, risikerer vi at sprede asbestfibre til resten af huset.

Med henvisning til bl.a. Ankenævnets kendelse i sag 89219 er det vores opfattelse, at der efter Ankenævnets praksis er tale om en dækningsberettigende skade.

Hvad vil du konkret opnå hos selskabet?

Dækning af udgifter til asbestsanering af loftsrummene i vores hus."

I brev af 2/6 2021 fra selskabet til nævnet hedder det bl.a.:

"Klagen vedrører asbeststøv i loftsrums, som ifølge klager udgør en dækningsberettigende skade. DBF har afvist dækning med henvisning til, at de af [rådgivningsfirma] registrerede asbestforekomster i loftsrumsrummet ikke udgør nævneværdig nedsættelse af ejendommens brugbarhed eller værdi set i forhold til andre tilsvarende ejendomme af samme alder.

Sagsfremstilling

Klager overtager ejendommen ... den 1. august 2019. I forbindelse med handlen tegner klager en 10-årig ejerskifteforsikring med udvidet dækning hos DBF på baggrund af tilstandsrapport ... Politi og tilhørende forsikringsbetingelser fremlægges som **bilag A**. Tilstandsrapporten er fremlagt af klager.

Den 3. marts 2020 anmelder klager asbeststøv i 2 loftsrum og fremsender i samme forbindelse Prøvetagnings- og analyserapport af den 3. februar 2020 fra [rådgivningsfirma]. Skadeanmeldelsen og Prøvetagnings- og analyserapport fra [rådgivningsfirma] er fremlagt af klager.

Den 16. marts 2020 besigtiger DBF loftsrummene, som er afsondret fra beboelsen og kun kan tilgås via loftsløb. Der kan ved besigtigelsen ikke registreres ulovlige forhold eller skader ved tagbelægningen (skifereternit), slaggeester eller andre forhold, som erfaringsvis fører til en forværring af asbestniveauet i loftsrummene. Besigtigelsesrapport af den 18. marts 2020 fremlægges som **bilag B**.

Den 28. april 2020 afviser DBF dækning med henvisning til de ved besigtigelsen registrerede forhold, hvorved det registrerede asbestniveau ikke adskiller sig nævneværdigt fra bygninger af samme alder og i god vedligeholdelsesstand og dermed heller ikke udgør en nævneværdig nedsættelse af ejendommens brugbarhed eller værdi jf. forsikringsbetingelsernes pkt. 3.1.

Klager er uenig og påklager afgørelsen til DBF's interne klageafdeling, som den 15. december 2020 fastholder afgørelsen og dens begrundelse med henvisning til, at der ikke ved Prøvetagnings- og analyserapport fra [rådgivningsfirma] er påvist forhold som gør, at huset og loftsrummene ikke kan anvendes i normalt omfang. Korrespondance mellem klager og DBF er fremlagt af klager.

Sagen påklages herefter til Ankenævnet for Forsikring.

Dansk Boligforsikring A/S' opfattelse af sagen

Klager kræver, at DBF skal dække udgifterne til asbestsanering af loftstrummene.

Efter almindelige forsikringsretlige principper påhviler det klager at påvise, at der på overtagelsestidspunktet den 1. august 2019 var så omfattende asbestforekomster i de pågældende loftsrum, at de udgjorde en dækningsberettigende skade jf. forsikringsbetingelsernes pkt. 3.1 og 3.5, idet der i øvrigt er enighed mellem parterne om, at der ikke er registreret asbestforekomster i husets beboelsesdel.

Tagbeklædningen ved de 2 loftsrum (markeret med rød i bilag B) er udført i forbindelse med opførelse af tilbygning i 1976 og udgøres af asbestholdig skifereternit, som var almindeligt anvendt dengang, da anvendelse af asbest i alle typer tagbeklædninger først blev forbudt i 1988. Det er derfor heller ikke usædvanligt, at der kan registreres små mængder asbestfibre i støv i loftsrum med ældre asbestholdig tagbeklædning. Uddrag af byggesag fra 1973 fremlægges som **bilag C**. Bolius artikel 'Asbest i boliger' fremlægges som **bilag D**.

Det skal fremhæves, at der ved fremlagte Prøvetagnings- og analyserapport fra [rådgivningsfirma] alene er registreret få asbestfibre i støv på gulv i loftsrum ved trappe samt ved låge/loftslem (men ikke andre steder i loftstrummene), hvorfor man anbefaler, at der foretages asbestrengøring af loftstrummene i henhold til gældende retningslinjer. Det fremgår ikke af rapporten, at loftstrummene ikke må anvendes inden da.

Ved DBF's besigtigelsen fremstod loftsrummet tørt og tagbeklædningen intakt. Der kunne ikke registreres forhold, som typisk er ensbetydende med forøgede asbestforekomster i loftsrummet (som eksempelvis asbestslagge på træværk mv. efter højtryksrensning af tag, beskadiget tagplader eller gamle støvbunker), som tilfældet i øvrigt var i bl.a. ankenævnets kendelse 89218. Endelig kunne det ved besigtigelsen konstateres, at loftstrummene er afsondret fra husets beboelse, idet de alene kan tilgås via loftslem.

DBF gør på baggrund af ovenstående gældende, at der ikke ved Prøvetagnings- og analyserapporten fra [rådgivningsfirma] er registreret asbestforekomster i loftstrummene, som indebærer en begrænsning af loftstrummenes almindelige brugbarhed (til periodevis opmagasinering af indbo mv.). Der er således heller ikke påvist asbestforekomster i loftsrummet, som på overtagelsestidspunktet den 1. august 2019 udgjorde en nævneværdig nedsættelse af ejendommens brugbarhed eller værdi sammenlignet med tilsvarende ejendomme af samme alder og i god vedligeholdelsesstand jf. forsikringsbetingelsernes pkt. 3.1 og 3.5.

Klagers krav bør derfor afvises."

Klageren har i mail af 13/6 2021 til nævnet bl.a. bemærket:

"Der er enighed om, at der er fundet løse asbestfibre i begge vores loftsrum. Uenigheden lader til at bestå i, hvorvidt der er en 'tålegrænse', når det handler om løse asbestfibre i indendørs rum. Det er fortsat vores opfattelse, at der ikke findes en sådan, og at brugbarheden af vores loftsrum er markant nedsat – eller snarere ikke eksisterende – idet det er forbundet med betydelig sundhedsrisiko at færdes i rum med løse asbestfibre. Det er i vores optik underordnet, at der er tale om et loftsrum og ikke et beboelsesrum, da anvendelse af loftstrummene kræver, at vi færdes i rummene, og at ting kan fjernes fra loftstrummene og bruges i beboelsesrummene. Dette bør ikke

ske, når der er løse asbestfibre i loftsrummene, da selv indånding af enkelte asbestfibre er forbundet med risiko for udvikling af lunge- og lungehindekræft. Dette er bekræftet over for os af [rådgivningsfirma].

I sag 89218 udtalte nævnet: *'Efter en gennemgang af sagen finder nævnet, at det udgør en dækningsberettigende skade, at et loftrum ikke må benyttes på grund af den betydelige sundhedsfare, som asbestfibre/asbeststøv i fri form udgør. Nævnet finder, at selskabet skal erstatte udgifterne til en asbestsanering af loftrummet, således at klageren kan benytte loftrummet på normal måde.'*

Der blev altså ikke lagt vægt på omfanget af løse asbestfibre, herunder hvorvidt der var tale om slagger eller 'gamle støvbunker'. Derimod blev der lagt vægt på, at loftsrummene ikke kunne anvendes på en normal måde, hvilket er helt samme situation for os.

Selskabets synspunkt om, at der skulle være forskel på loftsrums og beboelsesrum i relation til en problemstilling med asbest er allerede afvist af nævnet i den omtalte sag."

Nævnet har fået forelagt bilag fra sagen. Af prøvetagning- og analyserapport af 3/2 2020 rekvireret af klageren fremgår bl.a.:

"1. Indledning

Denne rapport omhandler prøvetagning af anviste overflader i stueetage, samt støv i loftrum i ejendom ... iht. aftale med rekvirent ud fra mail af d. 19. januar 2020.

Undersøgelse er udført på baggrund af et ønske om at danne sig et overblik over forekomsten af asbest i de undersøgte materialer. I forbindelse med prøvetagning og registrering, er der ikke modtaget tegningsmateriale.

Rapporten indeholder ikke en kortlægning og mængdeopgørelse af de fundne miljøfarlige stoffer, men tager udgangspunkt i stikprøver og visuelle registreringer af de enkelte materialer. Afgrænsninger af forekomster af miljøfarlige stoffer kan ske ved supplerende prøvetagning.

...

2. Prøvesteder

Materialeprøverne er udtaget af [rådgivningsfirma] på baggrund af anvisninger fra rekvirent. Konstruktioner og overflader er gennemgået med rekvirenten ved prøvetagning. Prøvetagningssteder i stueetagen er anvist af rekvirent. Prøvesteder fremgår af fotodokumentation i bilag 1 senere i denne rapport.

Der er udført prøvetagninger af puds på væg i entre, puds på væg i stue, fuge mellem fliser ved trappe, samt støv i loftrum. Prøverne er undersøgt for asbest. Prøver af støv i loftrum er udtaget ved gel-tape prøver.

Materialeprøver er udtaget som stikprøver. Analyseresultaterne af stikprøverne danner herefter baggrund for en vurdering af, om en generalisering er mulig for materialeforekomsten i det pågældende område, eller den pågældende bygningsdelstype eller installation. Geltapeprøverne er udtaget som stikprøver på forskellige udsatte overflader i området. Geltapeprøver er undersøgt for asbest ved mikroskopi.

...

7. [Rådgivningsfirma] anbefaler

På baggrund af de fundne resultater anbefales det:

- Der blev ved prøvetagningen konstateret spredte asbestforekomster på gulve i loftrum, se prøve 6 og 7. Dette stammer fra tagplader. Det anbefales, at det planlægges hvilke tiltag der er nødvendige for brug af loftrumene, samt før opstart af arbejder i området.
- At de berørte konstruktioner håndteres iht. gældende lovgivning ift. både miljø og arbejdsmiljø.
- Arbejde med asbest skal anmeldes til Arbejdstilsynet iht. regler om indvendigt asbestarbejde, samt ved arbejde hvor det vurderes, at det ikke kun indebærer kortvarige og lav udsættelse for asbest.
- At der tages kontakt til affaldsmyndigheden i ... Kommune for en orientering om forholdene og for en drøftelse af håndtering og anvisning af affaldet, for at sikre korrekt bortskaffelse.

[Rådgivningsfirma] står gerne til rådighed i det videre forløb."

Af selskabets besigtigelsesnotat af 18/3 2020 fremgår bl.a.:

"ANMELDTE FORHOLD OMHANDLER:

Forholdet omhandler asbest på loft jævnfør skadeanmeldelse.

BESKRIVELSE/ÅRSAG/KONKLUSION:

Forholdet er på de 2 loftrum imod vest litra A (jævnfør TR).

Konstruktion/opbygning:

Skiffertag

Lægte

Spær

Beskrivelse:

Inde:

Man kan se at loftrummet bliver brugt til opbevaring (se foto 5)

Man kan ikke se noget asbest slagger fra spær og lægter (se foto 4 og 7)

Man kan ikke se nogen gamle skiffer stykker eller støvbunker inde på tagrummene (se foto 16, 17 og 18)

Begge loftrum er lukket af med en lem så der er ikke åben ind til loftrummet.

Ude: Ikke relevant

Konklusion: Jeg vurderer at der kan være noget asbeststøv oppe på loftet fordi der nok været et skiffertag som har været med asbest fiber i. Men jeg kan ikke se nogen støvbunker, skiffer stykker eller asbestslam nogen steder. Jeg kan kun forholde mig til asbestrapporten som fortæller at der er noget asbest oppe på loftet.

Alderen på det skadede: Det er den oprindelige loftrum

Dokumenteres hvis muligt. Se de oprindelige tegninger

Konstruktiv betydning:

Jeg vurderer at der ikke er en konstruktiv betydning

Aktuelle skader eller nærliggende risiko herfor:

Der er muligvis asbest støv oppe på loftet ifølge asbestrapporten, jeg kan ikke se noget.

Er konstruktionen lovlig/sædvanlig (På udførelsestidspunkt):

Der er ikke noget ulovligt og det er en sædvanlig konstruktionen på udførelsestidspunktet.

Har anmeldte forhold været til stede ved overtagelse af ejendommen?:

Ja jeg vurderer at det har været til stede ved overtagelse

...

TILSTANDSRAPPORT:

...

Er anmeldte forhold fejlnævnt i TR, har det været klart tydeligt for BS?

Nej jeg synes at det står i TR

Regres: Nej da jeg ikke synes byggesagkyndig har haft en mulighed for at se da der er støv.

UDBEDRING:

...

Vurderes ikke skal behandles, er behjælpelig med udbedring hvis dækning."

Forsikringsbetingelserne indeholder bl.a. følgende bestemmelser:

"3. Hvilke forhold er dækket?

3.1 Forsikringen dækker udbedring af aktuelle skader samt fysiske forhold ved bygningerne, der giver nærliggende risiko for skader på de forsikrede bygninger eller bygningsdele.

Ved 'skade' forstås brud, lækage, deformation, svækkelse, revnedannelser, ødelæggelse eller andre fysiske forhold i bygningen, der nedsætter bygningens værdi eller brugbarhed nævneværdigt i forhold til tilsvarende intakte bygninger af samme alder i almindelig god vedligeholdelsesstand. Manglende bygningsdele kan være en skade.

Ved 'nærliggende risiko for skade' forstås, at der erfaringsmæssigt vil udvikle sig en skade, hvis der ikke sættes ind med særligt omfattende vedligeholdelsesarbejder eller andre forebyggende foranstaltninger.

...

4. Undtagelser fra dækning

Forsikringen dækker ikke:

4.1 Forhold, der er anført i tilstandsrapporten eller elinstallationsrapporten, medmindre forholdet er klart forkert beskrevet. Et forhold anses for klart forkert beskrevet, hvis beskrivelsen er misvisende eller klart ufyldstgørende, således at en køber ikke på grundlag af den pågældende rapport har haft mulighed for at tage forholdets reelle karakter, omfang eller betydning i betragtning."

Nævnet udtaler:

Den forsikrede ejendom er opført i 1930 og har i 1970'erne fået lagt ny tagbelægning bestående af eternitskifer. Det er i tilstandsrapporten oplyst, at det er asbestholdige tagplader. Ejendommen har ikke undertag.

Klageren overtog ejendommen den 1/8 2019 og rekvirerede prøvetagnings- og analyserapport af 3/2 2020 fra et rådgivningsfirma med henblik på at afklare, om der var asbest i beboelsen eller i husets to loftrum. Klageren har den 3/3 2020 anmeldt, at støvet i de to loftrum indeholder asbest. Hun har anført, at loftrummene ikke kan bruges på grund af sundhedsfare, og at familien således ikke har adgang til de indbøgenstande, de har opmagasineret på lofterne. Hun kræver, at selskabet dækker udgifterne til en asbestsanering af loftrummene.

Selskabet har afvist dækning med henvisning til, at det anmeldte forhold ikke udgør en dækningsberettigende skade. Selskabet har anført, at det ikke er usædvanligt, at der kan registreres små mængder asbestfibre i støv i loftrum med ældre, asbestholdig tagbeklædning, og at der ikke er påvist asbestforekomster, som indebærer en begrænsning af loftrummenes almindelige brugbarhed.

Af prøvetagning- og analyserapport af 3/2 2020 rekvireret af klageren fremgår det, at der blev konstateret spredte asbestforekomster på gulve i loftrum, hvilket stammer fra tagplader. Der blev ikke fundet asbest i prøver af puds på væg i entré og stue, eller i fuge mellem gulvfliser ved trappe. Det anføres, at loftrummene på den baggrund skal betragtes som forurenede med asbest, og at det anbefales, at der foretages asbestrengøring af loftrummene.

Af selskabets besigtigelsesnotat af 18/3 2020 fremgår det, at man kan se, at loftrum bliver brugt til opbevaring. Man kan ikke se asbestslagge fra spær og lægter, og man kan heller ikke se gamle skiferstykker eller støvbunker inde på tagrummet. Begge loftrum er lukket af med en lem, så der ikke er åbent ind til loftrummet. Konsulenten har oplyst, at han kun kan forholde sig

til asbestrapporten, som fortæller, at der er asbest på loftet – han kan ikke selv se noget. Han vurderer, at forholdet ikke har konstruktiv betydning. Der er tale om sædvanlige konstruktioner på udførelsestidspunktet.

Nævnet bemærker, at klageren har bevisbyrden for, at der foreligger en dækningsberettigende skade.

Efter en gennemgang af sagen finder nævnet, at klageren ikke har bevist, at det anmeldte forhold vedrørende asbest i loftsrum udgør en skade i ejerskifteforsikringens forstand. Nævnet kan derfor ikke kritisere selskabets afgørelse.

Nævnet har blandt andet lagt vægt på, at klageren ikke har bevist, at der foreligger en konkret sundhedsrisiko, der nedsætter bygningens værdi og brugbarhed nævneværdigt i forhold til tilsvarende intakte bygninger af samme alder i almindelig god vedligeholdelsesstand.

Nævnet bemærker, at dette ikke kan anses for godtgjort alene ud fra det påviste angående spredte asbestsporer i loftrummen. Af tabeloversigten i punkt 4 i rapporten fra rådgivningsfirmaet fremgår det, at der for så vidt angår prøve 6 ved "gulv, loftrum ved låge" kan svares "ja" til, at der er konstateret asbest. Det fremgår ikke i hvilket omfang, prøven indeholder asbest. I prøve 7 ved "gulv, loftrum ved trappe" blev der fundet "få" asbestfibre svarende til måleresultat "+" på en skala fra "0" til "+++". I prøverne 4, 5 og 6 fra loftrummen var måleresultatet "0" – ingen asbestfibre.

Nævnet har videre lagt vægt på, at der ikke er konstateret asbestfibre i beboelsesrum.

Nævnet har også lagt vægt på, at der er tale om en tagkonstruktion uden undertag, og at der ikke er konstateret knækkede tagplader eller andre forhold ved tagpladerne, som kan indikere, at der er risiko for nævneværdig spredning af asbest til loftrummen.

Det, som klageren i øvrigt har anført, kan ikke føre til andet resultat.

Ankenævnet *for* Forsikring

11.

96855

Som følge heraf

b e s t e m m e s :

Klageren får ikke medhold.

A handwritten signature in blue ink, appearing to read 'P. Thønnings', is written over a light blue rectangular background.

Peter Thønnings